

RÓŻNE PŁASZCZYZNY POROZUMIENIA MIĘDZY SZTUKAMI

SZTUKI	TWÓRCY - KIERUNKI ARTYSTYCZNE	POZIOMY POROZUMIENIA (NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI)
STAROŻYTNOŚĆ - PIERWSZE STARCIE ZWOLENNIKÓW I PRZECIWNIKÓW INTEGRACJI		
poezja+muzyka	mit orficki	Koncepcja wieszczka - genialnego śpiewaka i sztuki posiadającej moc oczyszczającą i pobudzającą.
poezja+muzyka	Pseudo-Plutarch (III w. p.n.e.) i Damon (V w. p.n.e.)	Poziom metafizyczny i moralny sztuki (udział w edukacji i doskonaleniu etycznym człowieka).
poezja+muzyka+malarstwo	Arystoteles	Postulat „mimesis” - sztuki mimetyczne naśladowują zdarzenia zrodzone z wyobraźni.
poezja+malarstwo	Filostrat Młodszy (III w. n.e.)	Wyobraźnia prowadząca do wolnej twórczości.
muzyka+malarstwo (architektura)	Witruwiusz (I w. p.n.e.)	Zasada eurytmii - w sztukach obowiązują podobne zasady uwzględniające odbiór dzieł.
poezja+malarstwo	Horacy (I. w. p.n.e.)	„Ut pictura poesis” - podobieństwa w odbiorze dzieł sztuki.
SZTUKA ŚREDNIOWIECZA - PIĘKNO BOGA I HARMONIA KOSMICZNA		
poezja+muzyka+malarstwo	zwolennicy teorii pitagorejczyków	Podziały strukturalne (idealne proporcje) odwzorowaniem ładu kosmosu („moduły”, „stopy”, „rytm”).
poezja+malarstwo	Honoriusz z Autun (XII w.), Wilhelm Durandus (XIII w.)	Poziom edukacyjny - pobudzanie umysłów chrześcijan.
OD RENESANSU DO OŚWIECENIA - KRES ERY WYŻSZOŚCI SŁOWA		
muzyka+literatura	G. Zarlino (XVI w.)	Płaszczyzna „poruszania afektów” i piękna zmysłowego (język werbalny wzorem dla języka muzycznego).
malarstwo+poezja	teoria emblematów	Maniera zestawiania obrazu poetyckiego z ikonografią.
malarstwo+poezja	A. Du Fresnoy (XVII w.)	Sztuki siostrzane (poezja zyskuje wymiar użyteczny, malarstwo staje się czynnością swobodną, artystyczną).
malarstwo+muzyka	J. B. Dubos (1719)	Muzyka sztuką naśladowującą (pierwsze analogie pomiędzy barwą a dźwiękiem).
malarstwo+muzyka	D. Diderot	Poziom ekspresji (muzyka przypomina szkic w sztukach plastycznych).
malarstwo+muzyka+poezja	Ch. Batteux (1747)	Nowa klasyfikacja sztuk: wyodrębnienie klasy sztuk pięknych.
malarstwo+muzyka	A. M. Grétry (k.XVIII w.)	Zależność pomiędzy dźwiękiem a kolorem (muzyka wywołuje barwne wrażenia).
ROMANTYZM - IDEA KORESPONDENCJI SZTUK		
malarstwo+literatura+muzyka	I. Kant (<i>Krytyka władzy sądzienia</i>)	Odbiór sztuki ma charakter subiektywny (zasada „sądu smaku”). Proces komunikacji (słowo+mimika+ton).
malarstwo+literatura+muzyka	Hegel (<i>Wykłady o estetyce</i>)	Płaszczyzna metafizyczna (sztuka domeną absolutnego ducha).
malarstwo+literatura+muzyka	F. Schlegel	Sztuka jako rodzaj filozofii.
muzyka+literatura	J.G. Herder	Naturalny związek muzyki i słowa w „śpiewie pierwotnym”.
malarstwo+literatura+muzyka	R. Schumann	Wspólna estetyka - siła ekspresji.
malarstwo+muzyka	Stendhal (<i>Historia malarstwa we Włoszech</i>)	Obie sztuki sugerują odbiorcy treści, pobudzają wyobraźnię; podobne środki wyrazu: melodia w muzyce i maniera artysty - malarza.
malarstwo+literatura+muzyka	Ch. Baudelaire	Poziom ekspresji i wyobraźni (sztuka wyrazem głębi i intensywności przeżyć); „teoria odpowiedników” (intuicja metodą twórczej penetracji, sonet najlepszą recenzją obrazu).
malarstwo+literatura+muzyka	Novalis	Połączyć w jednym doznaniu wrażenia płynące z malarstwa, muzyki i poezji.

EPOKA MODERNIZMU - NOWY „STAN ESTETYCZNY”		
malarstwo+literatura+muzyka	symbolizm; Matuszewski, Przybyszewski	I. St. „Zasada powszechnych powinowactw” (E. Swedenborg); sztuka jako forma ostatecznej syntezy.
malastwo+literatura	W. Morris	Postulat „pięknej książki”.
malarstwo+literatura+muzyka	S. Mallarmé	Zasada sugestii (sztuka sugeruje znaczenia); znaczenie intuicji w akcie twórczym (H. Bergson) i na poziomie odbioru dzieła sztuki.
malarstwo+literatura+muzyka	Z. Przesmycki	Liczy się nastrój (emocja) budowana przez różne sztuki (teoria RASA).
malarstwo+literatura+muzyka	impresjonizm; empiriokrytycy (E. Mach)	Wyzwolenie możliwości percepcji. Teoria poznania negująca podział rzeczywistości na wrażenia i rzeczy (sferę psychiczną i fizyczną). Percepcja ma charakter interdyscyplinarny.
malarstwo+literatura+muzyka	krytyka impresjonistyczna	„Obcowanie dusz” za pośrednictwem sztuki; „stan upojenia” dziełem sztuki (T. Lipps i teoria empatii).
malarstwo+literatura+muzyka	O. Wilde	Sztuka autonomiczna, oderwana od natury; „piękny fałsz”.
malarstwo+literatura+muzyka	F. Nietzsche	Nowa wrażliwość („stan estetyczny”), sztuka jako najwyższa forma komunikacji i źródło języków.
WIEK XX - SZTUKA JAKO SYSTEM ZNAKÓW		
malarstwo+literatura+muzyka	C. G. Jung	Teoria archetypów; sfera snów i wyobraźni twórczej.
malarstwo+literatura+muzyka	G. Bachelard	Uniwersalny język obrazów w sferze marzeń; cztery kategorie wyobraźni materialnej (ogień, woda, powietrze, ziemia).
malarstwo+literatura+muzyka	odkrycia naukowców (fizyka, biologia, badanie mózgu)	Mechanizmy i możliwości percepcji; wizja świata oparta na zasadach zmienności, nieokreśloności, braku determinizmu, odkrywania ukrytych struktur.
malarstwo+literatura+muzyka	nowe możliwości techniczne	Kultura audiowizualna i pojawienie się sztuki masowej (popularnej).
malarstwo+literatura+muzyka	U. Eco (językoznawcy, strukturaliści)	Kultura jako system powiązanych ze sobą znaków; wieloznaczność i otwartość dzieła sztuki; rezygnacja z możliwości całkowitego poznania rzeczywistości (koło nieograniczonej semiozy, myślenie seryjne); problematyczna interpretacja dzieła sztuki („mgławicowość” znaczenia).
WIEK XXI – KULTURA WIZUALNA		
malarstwo+literatura+muzyka+media elektroniczne	W. J. T. Mitchell; M. Bal, R. Burnett	Wyodrębnienie studiów wizualnych, nowego obszaru badawczego, o charakterze interdyscyplinarnym, badanie relacji pomiędzy widzeniem, wiedzą a władzą, napięcie pomiędzy zewnętrznymi obrazami lub przedmiotami a wewnętrznymi procesami myślowymi; zagadnienie wielozmysłowości i krytyczna analiza.

RÓŻNE PŁASZCZYZNY WSPÓLNOTY SZTUK

- poziom metafizyczny (sztuka jako rodzaj filozofii, zasada powszechnych powinowactw)
- poziom wyobraźni (archetypy i język obrazów) (C. G. Jung, G. Bachelard)
- poziom mimesis (sztuka naśladowująca rzeczywistość i zdarzenia zrodzone w wyobraźni)
- poziom ekspresji (sztuka wyrażająca postawę „ja” wobec świata)
- poziom percepcji mającej charakter interdyscyplinarny (E. Mach, neuroestetyka)
- poziom semiotyczny (proces powstawania tropów) (Seweryna Wysłouch)
- poziom kompozycji (Ewa Wiegandt)
- ilustracja – ekfrazja
- studia wizualne